קז: כל הבשר פרק שמיני חולין

בלם ליה אומצא. פירוש ופת עמה: **התם** משום שיבתא. פירש בקונטרס רוח רעה שורה על הידים שלא נטלו שחרית ורגילו תם מפרש דבלא נתינת פת לתינוק מותר ליטול ידיו שחרית ביום הכפורים דלא גרע ממלוכלכות בטיט ובלאוה דאמרינן[מ] שרוחץ כדרכו ואינו מושש ואין לך מלוכלכות יותר מזה שאין יכול ליגע בפיו ובעיניו בחוטמו ובאזניו דבכולהו אמרינן בפ' שמונה שרצים (שבת דף קט.) דתקלץ ידו משום בת מלך ושיבתא דהכא יש לפרש כמו שפירש ר"ת שהוא רוח רעה השורה על האוכל כשבא ליתן הפת לתינוק בן ד' וה' שנים וחונקת אותו אם לא נטל ידיו באותה שעה אע"פ שנטל שחרית ומה שאין אנו נזהרים עכשיו מזה לפי שאין אותה רוח רעה מצויה בינינו כמו שאין אנו נזהרין על הזוגות ועל הגילוי[ס]:

בעין תפיסה אחת. ואם יש דבר מפסיק לא הוי כעין תפיסה אחת כדאיתא דמסכת ע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף כ.) גבי אבני מרקוליס דאמר כאן בתפיסה אחת כאן בשתי תפיסות והיכי דמי כגון דאיכא גובה ביני וביני ולפיכך נוהגין עכשיו כשזה אוכל בשר וזה אוכל גבינה על שלחן אחד מניחין לחם או קנקן או שאר כלים להפסיק בינתיים או אוכל על מפה אחת דהוי כעין שתי תפיסות וי"מ דלא אמרו אלא בתפיסה אחת כלומר שהן בהוצאה אחת כגון אחיס שקנו אתרוג בתפיסת הבית דיש נוחלין (ב"ב קלו.) ופריך תפיסה אחת ס"ד מה לי בהוצאה אחת ומה לי בשתי הוצאות אם מכירין זה את זה ומעכין כעין תפיסה אחת דהיינו שמכירין זה את זה ולפי' זה לא מיירי כלל שיהא מותר לאכול על שלחן אחד בשביל הפסק שביניתיים: טיפת

עבדין כדין. וכי עושין כן לאכול בלא נטילה: **דעתי קצרה.** אסטנים אני דאע"פ שנטלתי ידי לא אפשי לאכול בידי: **בכלאי חמסות.** חמתות בלשון וכורכין ידיהן בהם ואוכלים בלא נטילת ידים: **ליטעו בדרב [ושמואל].** כסבורים אתם דהא דאשכחיה שמואל לדרב דאכיל במפה משום דלא נטל ידיו הוא: **והא דעפי קדרה קאמר ליה.** אלמא נטל ידיו: **הפירו מפה לאוכלי תרומה.** דהכהנים זרחין הן ולא נגעי: **ולא הפירו לאוכלי.** חוליהם בטהרה לפי שאינם למודין להמר כמו כהנים: **אוכל מחמת מאכיל.** אדם שאוכל מיד מביאו התומה לתוך פיו צריך האוכל נטילת ידים או אין צריך: **בלם ליה אומצא.** אתן לו מתיקת בשר: **בלם.** בס"ס סתומה כמו (תהלים לג) עליו לבלוס שהמתג והרסן מתחכין עליו ל(לבלוס) של סוס ולי נראה בלם ליה אומצא לשון הטמנה בגחלים כמו (בכורות דף מ:) פיו בלוס גבי מומין של בכור שפיו סגור שאין יכול לפותמו אלא מעט ורגליו מבולמות: **אי לאו דרב המנונא אם.** אדם מכס חברו כלמפרש ואזיל לא הויא אפיגא לך בלא נטילה: **מאי.** מוכמתיה: **לאו דזהיר ולא נגע.** אלמא אין צריך נטילת ידים ובלבד שלא יגע: **לא.** הכי קא"ל אי לאו דרב המנונא אם ויודע אני בך שנטלת ידיך. זרח עדיף מזהיר זהיר שיודע לחזהר בשעת מעשה שלא יעבור על המצוה זרח הרואה את הנולד ומתקן עצמו שלא יבא לידי כך והיינו דאמרינן בע"ז (דף כ:) זהירות מביאה לידי זריזות: **בשמש מברך על כל כוס וכוס.** לפי שאין קבע לשתיית השמש שאיש יודע אם יתנו לו עוד הלכך אמר דעתיה מן השתיה: **ואינו מברך על כל פרוסה ופרוסה.** דבטוח הוא שלא ימנעו ממנו לחם: **אי איכא אדם אחר.** בשעודה בעוה השמש שיתן לו לחם כל הצורך: **דמריר.** לשמש את המסובין ושוכח שלא נטל ונוגע באוכלין שיאכל. ואע"פ שנוגע בכל הסעודה לא איכפת לן שלא הגיעו נטילה לנוגעין אלא לאוכלין: **לא יתן אדם פרוסה לשמש.** באחד מן האוכלים קאמר (ג) שלא יכעוס בעה"ב כשהוא שותה חונקו לו יין ומזיק לו ובלאו כעס נמי מתוך שהשמש שלא יכלה הלחם לאוכלים הוא מביא ומלין ומלין במה שזה נותן והכוס נשפך מידו ואפילו הכוס ביד השמש שמא ישפכנו: **אשה מדיחה ידה כמים.** כיוס הכפורים דאע"פ שאסור בהחיצה כדי ליתן פת לתינוק ביוה"כ ומונע מלהאכילו. אלמא מאכיל צריך נטילה: **הכא משום שיבתא.** רוח רעה שורה על הידים שלא נטלו שחרית אבל נטל ידיו שחרית ולא מהר בהן וכא לאכילת את מביאו אין צריך נטילה ולא אמרינן לאתאה נותן לתוך פיו תקון רבנן נטילה: **דמחיין רבאי קפיפי לבראי בדלא מזיק.** האכלת את בני ולא רחצת ידיה תחלה: **לא מפסייה דלא גמיר.** לא דו לו שאינו בקי בהלכות נטילה שהמאכיל אין צריך ליטול: **מתני' שני אכסנאין.** אין לאוס בשר עם הגבינה על השולחן: **הלפון כו'.** אלמא דוקא בשאין מכירין זה את זה קאמר: **ולא אסרו.** להעלות בשר עם הגבינה על השולחן: **בכרך אחד:** **בפיסה אחת מ"ד.** הא בלא שלחן (ג) אוכל עליו נמי אסור: **מתו.** כיון דמקפידין שאין זה אוכל משל זה מותר אלא לא: כל אחד בשר וגבינה מפני שסתם אחין אין מקפידין זה על זה ואחין המקפידין זה על זה יהיו מותרין שמא יבוא הדבר לידי תקלה לפי שכל אדם אין יודעין שמקפידין זה על זה ויהיו מקילין במקום אחר: לתוך פיו אין צריך נטילה: **דמחיין רבאי.** אלמא אם כני ולא רחצת ידיה תחלה: **לא מפסייה דלא גמיר.** לא דו לו שאינו בקי בהלכות נטילה שהמאכיל אין צריך ליטול: **מתני' שני אכסנאין.** אין לאוס בשר עם הגבינה על השולחן: **הלפון כו'.** אלמא דוקא בשאין מכירין זה את זה קאמר: **ולא אסרו.** להעלות בשר עם הגבינה על השולחן: **בכרך אחד:** **בפיסה אחת מ"ד.** הא בלא שלחן (ג) אוכל עליו נמי אסור: **מתו.** כיון דמקפידין שאין זה אוכל משל זה מותר אלא לא: כל

בלם ליה אומצא. פירוש ופת עמה: **התם** משום שיבתא. פירש בקונטרס רוח רעה שורה על הידים שלא נטלו שחרית ורבינו תם מפרש דבלא נתינת פת לתינוק מותר ליטול ידיו שחרית ביום הכפורים דלא גרע ממלוכלכות בטיט ובלאוה דאמרינן[מ] שרוחץ כדרכו ואינו מושש ואין לך מלוכלכות יותר מזה שאין יכול ליגע בפיו ובעיניו בחוטמו ובאזניו דבכולהו אמרינן בפ' שמונה שרצים (שבת דף קט.) דתקלץ ידו משום בת מלך ושיבתא דהכא יש לפרש כמו שפירש ר"ת שהוא רוח רעה השורה על האוכל כשבא ליתן הפת לתינוק בן ד' וה' שנים וחונקת אותו אם לא נטל ידיו באותה שעה אע"פ שנטל שחרית ומה שאין אנו נזהרים עכשיו מזה לפי שאין אותה רוח רעה מצויה בינינו כמו שאין אנו נזהרין על הזוגות ועל הגילוי[ס]:

בעין תפיסה אחת. ואם יש דבר מפסיק לא הוי כעין תפיסה אחת כדאיתא דמסכת ע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף כ.) גבי אבני מרקוליס דאמר כאן בתפיסה אחת כאן בשתי תפיסות והיכי דמי כגון דאיכא גובה ביני וביני ולפיכך נוהגין עכשיו כשזה אוכל בשר וזה אוכל גבינה על שלחן אחד מניחין לחם או קנקן או שאר כלים להפסיק בינתיים או אוכל על מפה אחת דהוי כעין שתי תפיסות וי"מ דלא אמרו אלא בתפיסה אחת כלומר שהן בהוצאה אחת כגון אחיס שקנו אתרוג בתפיסת הבית דיש נוחלין (ב"ב קלו.) ופריך תפיסה אחת ס"ד מה לי בהוצאה אחת ומה לי בשתי הוצאות אם מכירין זה את זה ומעכין כעין תפיסה אחת דהיינו שמכירין זה את זה ולפי' זה לא מיירי כלל שיהא מותר לאכול על שלחן אחד בשביל הפסק שביניתיים: טיפת

רבן שמעון בן גמליאל אומר [יא]אשה מדיחה את ידה אחת במים ונותנת פת לבנה קטן אמרו עליו על שמאי הזקן שלא רצה להאכיל בידו אחת וגזרו עליו שיאכיל בשתי ידיו [יב]אמר אביי התם משום שיבתא ת"ש דאבוה דשמואל אשכחיה לשמואל דקא בכי אמר ליה אמאי קא בכית דמחיין רבאי אמאי דאמר לי קא ספית לבראי ולא משית [יג] [יד]ידיה ואמאי לא משית א"ל הוא אכיל ואנא משינא א"ל לא מיסתייה דלא גמיר מימחא נמי מחי [טו]והלכתא אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים מאכיל אינו צריך נטילת ידים: **מתני'** [טז]צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה [יז]רבן שמעון בן גמליאל אומר [יח]שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין: **גמ'** וכי נוגע זה בזה מאי הוי [יט]צונן בצונן הוא אמר אביי נהי דקליפה לא בעי [כ]הדחה מי לא בעי: רשבג"א שני אכסנאין אוכלין על שולחן וכו': [כא]אמר רב חנן בר אמי אמר שמואל לא שנו אלא שאין מכירין זה את זה אבל [כב]מכירין זה את זה אסור תניא נמי הכי [כג]רבן שמעון בן גמליאל אומר ב' אכסנאים שנתארחו לפונדק אחד זה בא מן הצפון וזה בא מן הדרום זה בא בחתיכתו וזה בא בגבינתו אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין ולא אסרו אלא [כד]בתפיסה אחת תפיסה אחת סלקא דעתך אלא בעין תפיסה אחת א"ל רב יימר בר שלמיא לאביי שני אחין ומקפידין זה על זה מהו אמר ליה [כה]יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי ביתהום מותרין ולטעמיך הא [כו]דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן [כז]מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד יאמרו כל

עבדין כדין אמר ליה דעתי קצרה עלי כי סליק ר' זירא אשכחינהו לר' אמי ור' אסי דקאכלי בבלאי חמתות אמר [לא]**תרי גברי רברבי כוותייכו ליטעו בדרב ושמואל הא דעתי קצרה קאמר אשתמיטתיה הא דאמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל** [לב]**התירו מפה לאוכלי תרומה ולא התירו מפה לאוכלי טהרות ורבי אמי ורבי אסי כהנים הוו איבעיא להו אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים או לא ת"ש דרב הונא בר סחורה הוה קאי קמיה דרב המנונא בלם ליה אומצא ואכיל אמר ליה אי לאו דרב המנונא את לא ספינא לך מאי טעמא לאו משום דזהיר ולא נגע לא דזריז קדים ומשי ידיה מעיקרא תא שמע דאמר רבי זירא אמר רב** [לג]**לא יתן אדם פרוסה לתוך פיו של שמש אא"כ יודע בו שנטל ידיו** [לד]**והשמש מברך על כל כוס וכוס** [לה]**ואינו מברך על כל פרוסה ופרוסה ור' יוחנן אמר מברך על כל פרוסה ופרוסה** (לו) **אמר רב פפא בשלמא דרב ורבי יוחנן לא קשיא הא** [לז]**דאיכא אדם חשוב הא דליכא אדם חשוב מכל מקום הא קאמר אא"כ יודע שנטל ידיו שאני שמש דטריד תנו רבנן** [לח]**לא יתן אדם פרוסה לשמש בין שהכוס בידו בין שהכוס בידו של בעל הבית שמא יארע דבר קלקלה בסעודה והשמש שלא נטל ידיו אסור ליתן פרוסה לתוך פיו איבעיא להו מאכיל צריך נטילת ידים או אינו צריך ת"ש** [לט]**דתני דבי מנשה**

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

הגהות הב"ח

הגהות מהר"ב רגשבורג

מוסף רש"י

רבינו גרשום

רבינו גרשום (המשך)

מ) נראה דג"ל לא יתן אדם פרוסה וכו' אא"כ יודע כו שנטל ידיו כלומר ואם קא מיזן כו'. נ) נראה דל"ל בתפיסה אחת אפי' שלא על שולחן אחד אסור.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com